

MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

WILLIAM WALTON'UN VİYOLA KONÇERTOUNA TARİHSEL BAKIŞ

SEMİNER

SABİNA AKHUNDOVA

2002069

**Çalgı Eğitimi Bölümü
Viyola Yüksek Lisans**

Danışman: Doç.Bariş Kerem BAHAR

Haziran 2021

- Giriş
- Seminerin Önemi
- Seminerin Amacı
- Seminerde Kullanılacak Yöntem
- Seminer Konusu ile İlgili Çalışmalar
- Sonuç

GİRİŞ

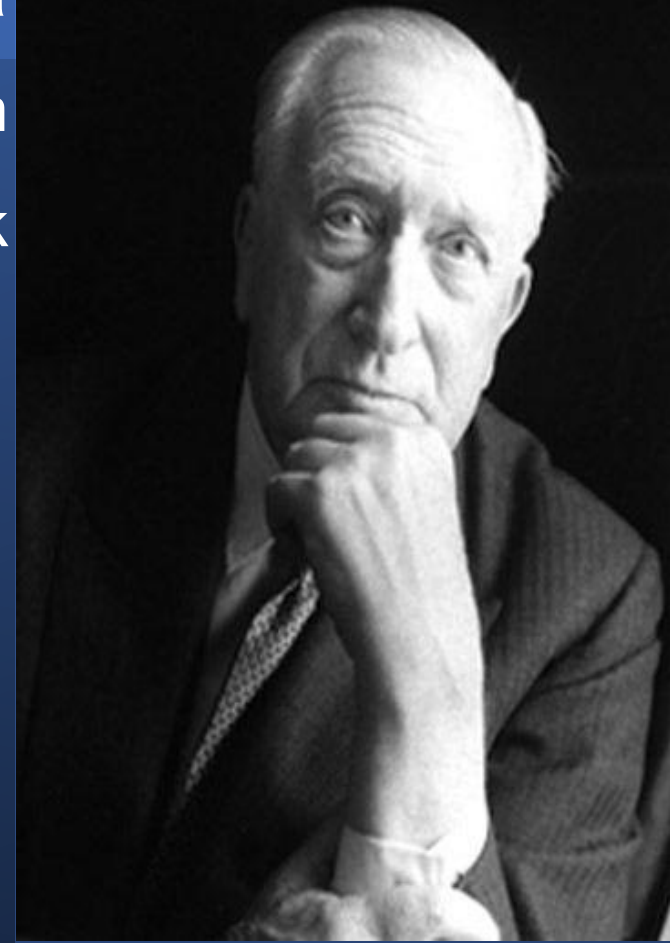
- William Walton'un viyola konçertosu, viyola repertuvarında 20. yüzyıl anlayışı açısından temel olma özelliği taşımaktadır.
- Solo viyola için yazılan eserlere bakıldığında J.S.Bach'tan 20. yüzyıla değin özgün çalışmalardan ziyade transkripsiyon çalışmalarının olduğu rahatlıkla söylenebilir.

GİRİŞ

- Walton'un bu konçertosunun, geçmiş dönemler ile P.Hindemith ve B.Bartok'un viyola için yazdığı daha modernist çağdaş eserler arasındaki viyola literatürüne müzikal tarz ve özgünlük anlamında önemli bir katkısı sağladığı düşünülmektedir.

William Walton'un biyografisi

- William Walton, dönemindeki bestecilere kıyasla günümüzde az bilinen bir besteci olmasına rağmen eserlerinin ortaya çıktıkları zamana göre sembolik denebilecek bir karaktere sahip olduğu görülebilir.

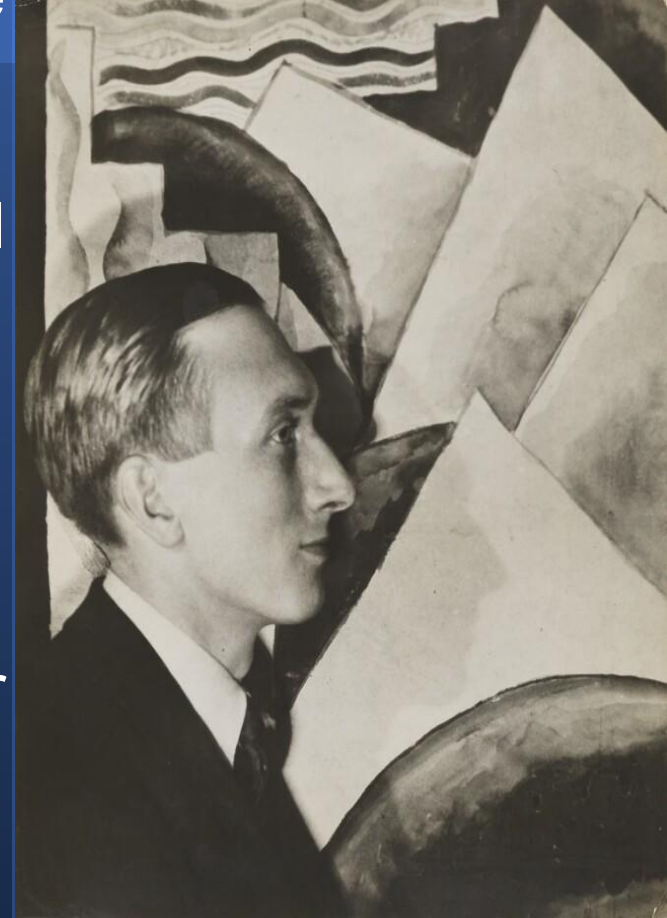

William Walton'un biyografisi

- Walton onlu yaşlarında girdiği Oxford'daki Christ Church Katedrali'nin başrahibi Dr. Thomas Strong, Walton'un müzikal yeteneklerini ilerletmesine imkan tanımış Oxford Üniversitesi'nde lisans öğrencisi olarak kabulünü ve öğrenim bursunu üstlenmiştir.

William Walton'un biyografisi

- Oxford'da kurduğu onlarca yıl süren ilişkiler sayesinde tanıştığı şair Siegfried Sassoon ve daha sonra Walton'un bir müzik dehası olduğunu ilan eden Sacheverell Sitwell ve ailesi ile sıkı arkadaşlıklarının temeli atılmış oldu.
- Sitwell'ler Walton'u arkadaş çevreleriyle tanıştırmış İtalya da dahil olmak üzere gezilerde birlikte yer almışlardır (Walton, 1988, s.52).

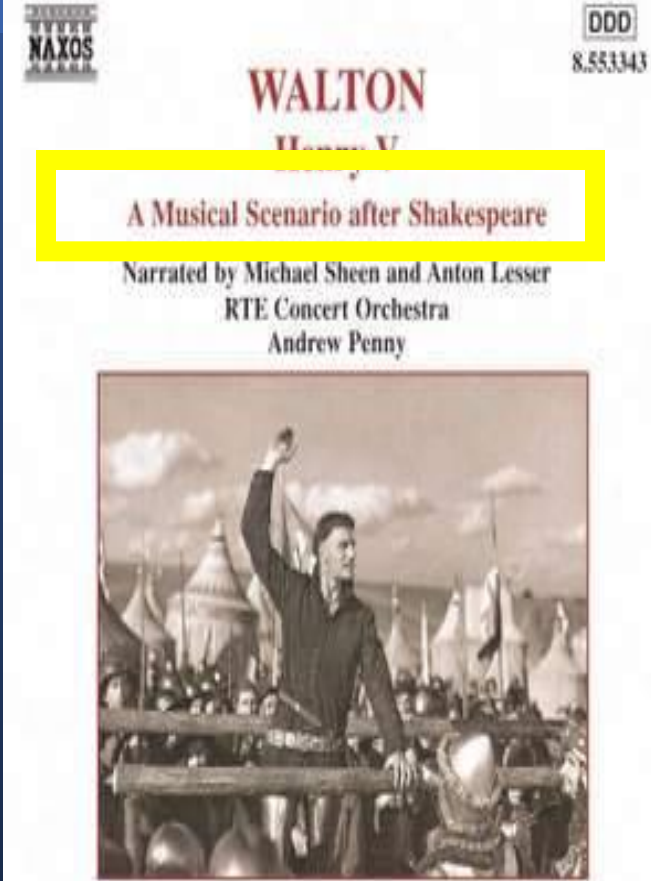

William Walton'un biyografisi

- II.Dünya Savaşı sırasında Walton da orduya katılmış ancak görevi süresince birçok kez kazaya neden olmuştur.
- Bu ilginç dönüm noktasından sonra dönemin hükümet ve ordu yetkilileri 'ulusal öneme sahip filmler için müzik bestelemesi için' askerlik görevinden muaf tutulduğuna dair bir karar çıkartmıştır.

William Walton'un biyografisi

- Savaşın etkilerinin kalkmaya başladığı yıllarda film müziği yazarak kariyerini yüksek ekonomik standartlarda yaşamıştır.
- Walton'un edindiği çevre ve ona getirdiği fırsatlar ve buna bağlı olarak Avrupa ülkeleri ve ABD olmak üzere birçok ülkeden davetler almış ve tanınırlığını arttırmıştır.

William Walton'un biyografisi

- İngiltere'de geleneksel olan 'Yeni Yıl Onur Listesi'nde ün kazanmış her İngiliz besteci gibi Walton 1951 yılı listesinde 'Şovalyelik' ünvanı almıştır.
- Bu ünvanı ile 1956'da dönemin virtüöz Rus çellistlerinden G.Piatigorsky'den konçerto siparişi almış ve aynı yıl içinde tamamlayarak seslendirilişi ile büyük övgüler kazanmıştır.

William Walton'un biyografisi

- Sir William Walton yaşamının son yıllarında müzikal yaratıcılığındaki yavaşlamaya rağmen koro, oda müziği, konçerto, senfoni, film müziği ve opera alanlarında ustalığını kanıtlayan, müziği ve kariyerini yüksek standartlarda tamamlayan nadir bestecilerden birisi olarak tarihe geçmiştir.

Viyola Konçertosu

- Viyola, solo çalgı olarak ön planda olmadığı ve yaylı çalgı ailesinin “Külkedisi” olarak nitelendirildiği bir dönemde İngiliz orkestra şefi Sir Thomas Beecham Walton’a, ünlü viyolüst Lionel Tertis için bir konçerto bestelemesi önerisinde bulunmuştur.
- Beecham'ın önerisini takip ederek 1928 sonbaharında İtalya'nın Amalfi kentinde Sitwell ailesini ziyaretinde viyola konçertosu üzerinde çalışmaya başlamıştır

Viyola Konçertosu

- Walton, hayalci lirizmi ve belirsiz armonik modülasyonlarıyla konçertonun 'şimdiye kadarki en iyi uğraşı' olduğunu belirtmiştir.
- Viyola için kullandığı 'berbat sesli' tanımlamasına rağmen viyola, kendi kişisel lirizmi ve hüzünlü melankoli tarzına mükemmel bir şekilde uyuyordu.

To Christabel
CONCERTO
FOR VIOLA AND ORCHESTRA
WILLIAM WALTON

Duration
23 minutes

SOLO VIOLA I

Andante comodo (♩ = 52 c.)
Quart. (cord.)
mp cantabile espress.

1 accompagnando (col Ob.) espress. (ma non troppo)
pp

2
mf cantabile

3
mf

Viyola Konçertosu

- Konçertoyu tamamlayıp Londra'ya döndükten sonra Tertis'e göndermiş, ancak eserin modernliğini ne beğenen ne de anlayan sanatçı tarafından reddedilmiştir.
- Tertis'in konçertoyu geri çevirmesi üzerine Walton BBC'de yapımcı olan bir arkadaşı sayesinde Hindemith ile temasa geçip eserin icra edilmesini sağlamıştır.

Viyola Konçertosu

- Walton, Hindemith'in şefliğini yaptığı Henry Wood Senfoni Orkestrasını yöneterek 3 Ekim 1929'da konçertonun ilk seslendirilişini Hindemith ile yapmıştır.
- 1930'da Liege'de düzenlenen bir besteciler konferansında konçertonun ilk seslendirilişinde bu kez Tertis çalmış ve olumlu eleştiriler dizisine yenilerini eklemiştir.

Viyola Konçertosu

- Walton'un viyola konçertosu hakkında yapılan müzikoloji incelemelerine bakıldığında eserin belirli kısımlarında form ve müzikal duyuluş anlamında yapı taşı olarak *Hindemith Kammermusik No. 5 (Viyola Konçertosu)* *Prokofiev No.1 Re Majör Keman Konçertosu* kullandığı görülmektedir.

Viyola Konçertosu

- David Schneider, Walton viyola konçertosunu, Prokofiev'in No.1 keman konçertosundan oldukça benzer bir şekilde modellediğini ve beste yaparken Prokofiev keman konçertosunun önünde açık olduğunu iddia etmektedir.

Viyola Konçertosu

Literatürde yapılan değerlendirmeler göz önüne alındığında

Walton viyola konçertosunun;

- İlk seslendirilişi ve öncesinde dikkat çekici bir yükseliş olduğu,
- Prokofiev'in No.1 keman konçertosu ile olan dikkate değer benzerliği ve duyduğu hayranlığın revizyonlu orkestrasyonlardaki derin etkisi görülebilir.

Konçertonun Edisyonları

- Walton viyola konçertosu teknik ve müzikal özellikleri ile seslendiriliş sürecindeki sansasyonel yükselişi sayesinde en iyi viyola konçertoları arasında kabul görmeyi başardığı söylenebilir.
- Viyolanın koyu ve parlak tınısını duygusal zıtlıklar yaratan etkileyici birleşimler ile kullanımı karakteristik bir bestecilik anlayışını gözler önüne sermektedir.

Konçertonun Edisyonları

- Viyola konçertosunun orijinal versiyonu 1929'da tamamlanmış, 1930'da Walton'un yaptığı piyano redüksiyonu ve Tertis'in solo viyola versiyonu ile basımı dönemin virtüözünün katkısıyla yapılmış oldu.
- 1937'de Frederick Riddle'in solo hattı yeniden işlediği versiyon ile verilen konserin ardından Walton, bu versiyonu Tertis'in yaptığına tercih etmiştir.

Konçertonun Edisyonları

- Walton, yaylı çalgılar konusunda belirli eksiklerinden dolayı Riddle gibi orkestra ve oda müziği arka planına sahip birinden gelen girdilerin, istediğinden daha fazlası olacağını düşünerek Riddle ile çalışmaya başlamıştır.
- Böylece 1938'den 1961'e kadar konçertonun solo viyola kısmı sade ve melodik bir anlayışa sahip ustaca yapılmış Riddle versiyonları ile yenilenmiştir

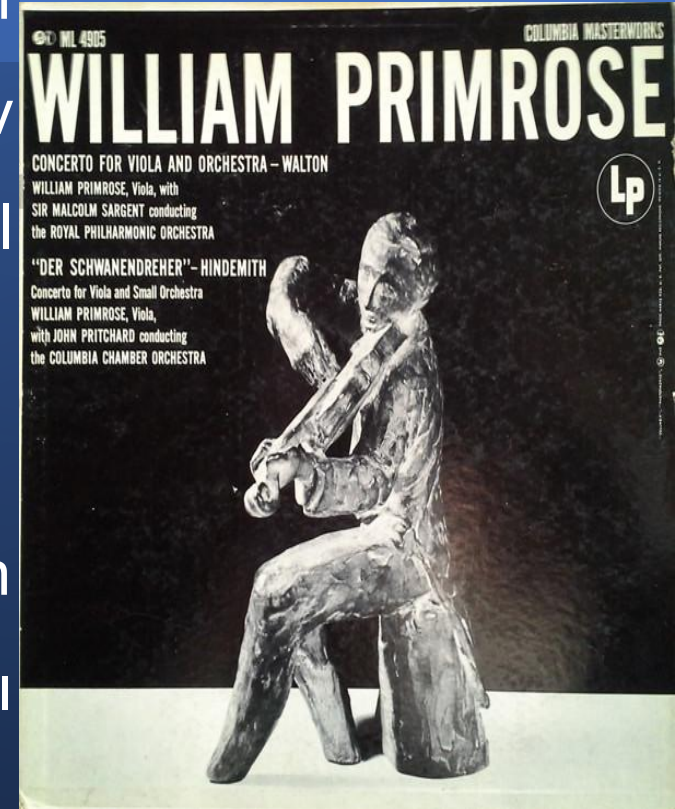

Konçertonun Edisyonları

- Walton partitürde de bazı değişiklikler yapmak istediğinden 1961 yılında konçertonun revizyonlu bir basımını yapmıştır.
- Revizyonda tahta üflemeliler ikili olarak değiştirilmiş bir trompet ve tuba çıkarılmış, viyola ve kontrabas için fazladan bir rahle daha eklenmiştir. Üçüncü bölümde arp pasajı eklenerek önceki versiyondan belirgin şekilde farklı bir etki oluşturulmuştur.

Konçertonun Edisyonları

- Walton'un orijinal partitürü ikinci kez gözden geçirdiği versiyonda, Primrose tarafından önerilen oktav revizyonlarının çoğu taslak viyola notasına dahil edilmemiş,
- Ancak Primrose konçertoyu kendi revizyonlarıyla Walton yönetiminde icra ettikten sonra yeni versiyon basılı notalarda önerilerinin birkaçı eklenmiştir.

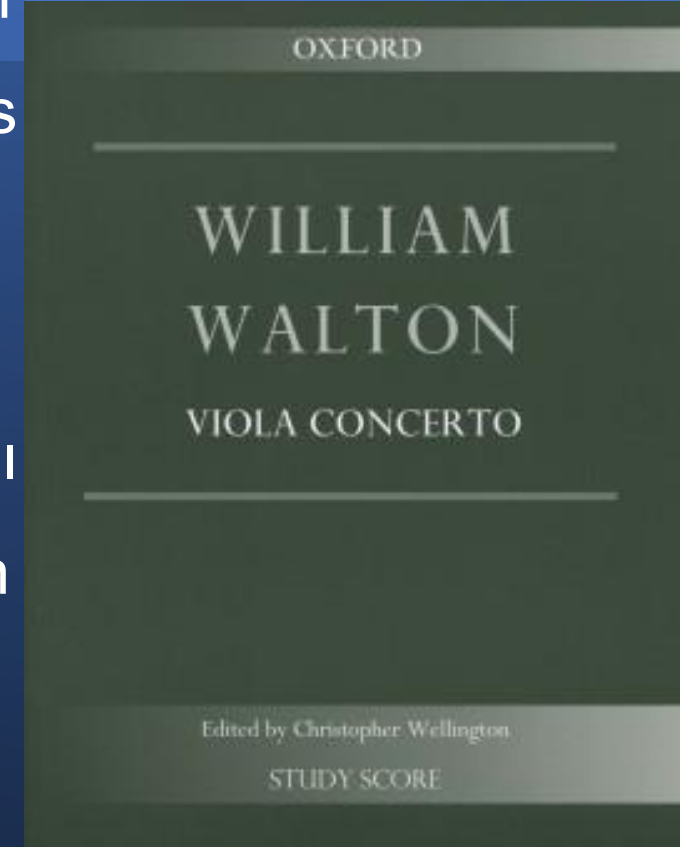

Konçertonun Edisyonları

- 1962'de yayınlanan viyola konçertosunun gözden geçirilmiş bir piyanolu düzenlemesini takip etmek hızlıydı.
- Ancak Walton yeni edisyon olarak Tertis'in 1930'daki orijinal solo bölümü yerine 1938'deki Riddle'ın solo bölümünü içermesini amaçlamıştır.

Konçertonun Edisyonları

- Konçertonun 2002'de yayınlanan ve Christopher Wellington tarafından düzenlenen son baskısı performans için tüm olası seçenekleri içerecek şekilde düzenlenmiştir.
- Bu edisyon hem 1930 hem de 1962 orkestrasyonlarını içermekte olup Tertis'in yaptığı ilk versiyon ve Riddle'ın solo viyola versiyonlarına da bu baskıda yer verilmiştir.

İlk Seslendirilişler

- Lionel Tertis'in konçertoyu geri çevirmesinden sonra bu alanda yetenekli ve Tertis gibi yeni eserlere kapalı duruş sergilemeyen bir seçenek üzerine düşünülmüştür.
- O dönemde övgüyle söz edilen 'Amar dörtlüsü'nün viyolisti Hindemith, bestecilik ve orkestra şefliği yaptığı için solist olarak oldukça uygun bir profil olarak görülmüştür.

İlk Seslendirilişler

- Hindemith, Walton'un viyola konçertosunun ilk seslendirilişinde çalmayı nazikçe kabul etmiştir. Ayrıca Walton ve Hindemith' tanışıklığı, 1923'te Salzburg'daki Uluslararası Çağdaş Müzik Festivali'nde olsa da sonrasında sürdürülen bir arkadaşlığa dair bilgiye rastlanılmamıştır.

İlk Seslendirilişler

- Tertis'in otobiyografisi olan 'No more Cinderella' kitabında, Hindemith'i solist olarak öneren kendisi olduğu için Walton'dan övgü aldığından bahsetse de Kennedy'nin Walton biyografisinde Hindemith'i öneren kişinin BBC müzik servisinden Edward Clark olduğu belirtilmektedir.

İlk Seslendirilişler

- Walton, bu vesileyle Henry Wood Senfoni Orkestrası ile 3 Ekim 1929'da 'BBC Proms' sezonu konserlerinde Hindemith'in solistliğinde konçertosunu yönetmiştir.
- Konserden önceki provalarda çalgı partilerinin eksikliği ve sadece iki provaya izin verilmesi konser için gergin bir durum oluştursa da Lonra'daki dinleyicilerden olumlu tepkiler almıştır.

İlk Seslendirilişler

Olumlu kamuoyu incelemesine rağmen Londra performansı Hindemith, Walton'un viyola konçertosunu ilk ve son kez olarak icra etmiştir. Bu durum şöyle yorumlanabilir:

- Besteci ve orkestra şefi kariyerini gözetmesi,
- Konçertonun Kammermusik No.5 ile bir veya iki ölçüdeki benzerliğinden dolayı değersiz olduğunu düşünmesi.

İlk Seslendirilişler

- Gerçekte Hindemith'in Walton viyola konçertosunu neden bir kez daha çalmadığı tam olarak açık değildir.
- Ancak Hindemith'in henüz duyulmamış bir besteci olan Walton'un yeni bir eserini icra ederek kariyerini riske atma durumu adeta geleceğin viyolistleri için bir jest olarak düşünülebilir.

İlk Seslendirilişler

- Konçertonun 14 Mayıs 1938'de New York'ta ilk seslendirilişinde solist olarak başka bir viyola virtüözü Primrose yer almıştır. Besteciliği, soliste sunduğu zorluklar ve başarılı performans tam not almıştır.
- 17 Aralık 1942'de, konçertonun New York performansından dört buçuk yıl sonra Primrose, eserin Los Angeles'taki ilk seslendirilişi için solist olarak yeniden sahne almıştır.

SEMİNERİN ÖNEMİ

- Walton viyola konçertosunun viyola literatüründeki yeri ve katkısını değerlendirerek ulusal literatürde konu ile ilgili bilgi kaynağı sağlamak açısından seminer çalışması olarak önem arz ettiği düşünülmektedir.

SEMİNERİN AMACI

- Seminerin ilk kısmında Walton'un müzikal anlayışı oluşturan etkilendiği kişi ve akımlar üzerinden bilgiler eşliğinde öz bir biyografi sunulmuştur. İkinci kısmında konçertonun yaratı sürecinin öncesi ve sonrasına etki eden olaylar ve kişiler incelenmiştir.
- Bu sayede konçertonun viyola literatüründe geçmişten günümüze yeri ve önemi hakkında tarihsel süreç kapsamında bilgi sunmak amaçlanmaktadır.

ARAŞTIRMADA KULLANILAN YÖNTEM

- Seminer çalışmasında Walton viyola konçertosunun literatüre kattığı zenginlik ve özgünlüğün ortaya konulması için nitel araştırma yöntemlerinden biri olan “betimsel tarama ve kaynak taraması modeli” kullanılan bir araştırma olarak düşünülmüştür.

SEMİNER KONUSU İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

- Bu çalışmada “William Walton’un Viyola Konçertosu’na Tarihsel Bakış” konusu ile ilgili başlıca çalışmalar şunlardır:
- Steinberg (1999) tarafından yazılan “The Concerto: A Listener’s Guide” başlıklı kitap J.S.Bach’tan günümüze yazılmış birçok konçertonun müziğindeki etkileyici, dramatik ve duygusal değerlerini yakalamaya çalışarak eserlerin yaratı sürecindeki tarihsel ve kişisel bağlamı da aktarmaktadır.

SEMİNER KONUSU İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

- Kennedy (1989) tarafından yazılan “Portrait of Walton” başlıklı kitap, William Walton'un hayatında önemli olan birçok arkadaş ve meslektaşıyla yazışmalar ışığında müzikolojik literatüre katkı sağlamaktadır.
- Dalton (2003) tarafından yazılan “Playing Viola: Conversation with William Primrose” başlıklı kitap ünlü viyolacı William Primrose'un viyola tekniği performans, repertuvar, kayıt ve tarihin önemli noktaları hakkında bilgi ve tavsiyeler sunmaktadır.

SEMİNER KONUSU İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

- Johnson (2007) tarafından yapılan “William Walton Viola Concerto: A Critical Reception History” başlıklı doktora tezi, Walton'un biyografisi eşliğinde viyola konçertosunun kompozisyon sürecini ve ünlü viyolistlerin performanslarını kayıtları ile detaylı şekilde inceleyen önemli bir literatür çalışması olduğu düşünülmektedir.

SEMİNER KONUSU İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

- Betancourt (2003) tarafından yazılan “William Walton’s Viola Concerto: Methodology of Study” başlıklı doktora tezi Walton'un viyola konçertosunu çalışan sanatçılar için teknik ve müzikal sorunları ile konçertonun solo viyola kısmında yapılan genel değişiklikler hakkında tarihi bilgi vermeyi amaçlamaktadır.

SONUÇ

- Bu çalışmada William Walton viyola konçertosunun yaratı süreci ve ilk seslendirilişleri tarihsel bilgiler ışığında derlenmiştir.
- Orkestra eşlikli solo viyola literatüründe Walton viyola konçertosu müzikal anlamda birçok tarz ve tekniği bir araya getiren ilgi çekici bir özgün eser olarak karşımıza çıkmaktadır.

SONUÇ

- Walton, konçertonun 1929'daki Londra ilk seslendirilişinden sonra solo viyola ve orkestrasyonda yaptığı değişiklikler sayesinde eser daha yüksek bir teknik ve müzikal seviyeye ulaşmıştır.
- Bu sayede geniş çaplı övgüler alarak viyola literatüründe önemli bir köşetaşı olarak günümüze kadar ulaşmıştır.

SONUÇ

- Bu çalışma ile William Walton viyola konçertosu hakkında ulusal akademik literatürde az sayıda olan yapılmış olan çalışmalara zenginlik ve derinlik katmak amaçlanmıştır. Buna ek olarak Walton viyola konçertosunu çalmak isteyen viyolistler için teknik ve müzikal bilgilerine entelektüel bilgi ekleyeceği düşünülmektedir.

ANKARA
MÜZİK VE
GÜZEL SANATLAR
ÜNİVERSİTESİ

ANKARA
MÜZİK VE
GÜZEL SANATLAR
ÜNİVERSİTESİ

Soru-Cevap

TEŞEKKÜRLER

Sabina AKHUNDOVA

Viyola Yüksek Lisans